Inventering

Identifierade EBH-objekt i Sävsjö västra centrum, Sävsjö tätort

Granskningshandling
Dnr: KS 2024/319

Innehållsförteckning

Inledning 2
Bakgrund och syfte 2
Nuläget 2026 3
Förorenad mark 3
Framtida markanvändning 14
Referenslista 22
Handlingar och beslut 22
Utredningar 23
Upplysningar 24

Inledning

Bakgrund och syfte

Inventeringen föranleds av framtagandet av Detaljplan för Sävsjö Västra Centrum. Dokumentet ska läsas som en bilaga till planen.

Planförslaget avser Sävsjö centrum, västra sidan av järnvägen. Planområdet har en utbredning på cirka 4,63 hektar. Förorenande verksamheter har varit aktiva inom eller i närheten av planlagt område. Några av dem är fortfarande i bruk. Dokumentet utgör en sammanställning av potentiellt förorenade platser. En översiktlig bedömning görs av riskbilden, i samband med pågående planläggning och markanvändningen som avses.

På bild: Kartläggning av potentiellt förorenad mark. Kartan fokuserar på EBH-objekt som finns i eller i närheten av planområdet (grön markering).

Planuppdrag beviljades den 3 december 2024. Detaljplanens syfte är att skapa bättre förutsättningar för gång- och cykeltrafiken. Centrumverksamheter ska få möjlighet att utöka sina lokaler utmed torget. Kvartersmark kommer att tillskapas för nybyggnation av bostadshus. En annan aspekt är att stärka skyddet av stadskärnans kulturmiljövärden.

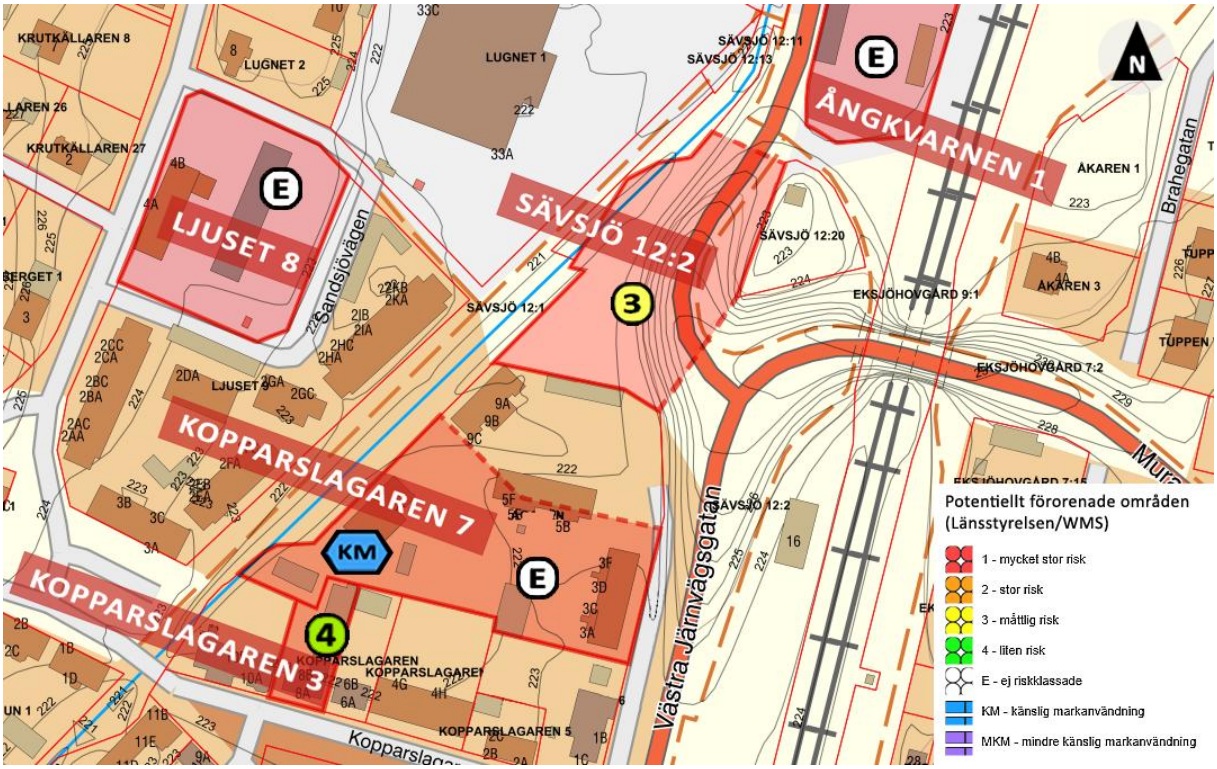
Nuläget 2026

Länsstyrelsen har pekat ut flera potentiellt förorenade områden i Sävsjö centrum med omnejd. Misstankarna baseras på tidigare industriverksamheter som har förekommit på plats. Markföroreningar kan få en spridningsradie på närmare en kilometer, beroende på grundvattenströmningar, topografi, eller egenskaperna hos själva ämnet. Verksamhetsytor kan därför behöva utredas, trots att de befinner sig på längre avstånd från planområdet.

Samtliga områden har registrerats som EBH-objekt, med riskklassning och bransch-ID. Ifyllda MIFO-blanketter har begärts ut från länsstyrelsens databas, för att ta fram följande sammanställning. Informationen har kompletterats med bygglovshandlingar ur kommunens arkiv, utdrag ur ett lokalhistoriskt uppslagsverk, samt rapporter från tidigare genomförda markundersökningar.

Förorenad mark

Potentiellt förorenade områden kan få en riskklassning mellan **1** – *mycket stor risk* och **4** – *liten risk*. Observera att graderingen **E** endast innebär en avsaknad av klassificering, det vill säga att det finns större kunskapsluckor gällande platsens föroreningsgrad. Beteckningarna **KM** – *känslig markanvändning* och **MKM** – *mindre känslig markanvändning* indikerar att åtgärder har genomförts.

På bild: Beträffade områden i norra delen av Sävsjö västra centrum med omnejd.

Fastighetsnamn och ID	Riskklass	Primär och sekundär bransch	Status
KOPPARSLAGAREN 3 (153763)	4 - liten risk	Anläggning för farligt avfall	Inventering
KOPPARSLAGAREN 7 (153792)	*KM	Textilindustri; Övrig BKL 3	Åtgärd
KOPPARSLAGAREN 7 (153856)	E	Bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier	Inventering
LJUSET 8 (153772)	E	Drivmedelshantering; Verkstadsindustri utan halogenerade lösningsmedel, övrigt BKL 3	Åtgärd
SÄVSJÖ 12:2 (153855)	3 - måttlig risk	Avfallsdeponier – icke farligt, farligt avfall	Inventering
ÅNGKVARNEN 1 (153789)	E	Sågverk utan doppning/impregnering; Övrigt BKL 4	Identifiering

**KM = känslig markanvändning*

Förorenande verksamhet på fastigheten KOPPARSLAGAREN 3 är inte längre aktiv på motsvarande adress. Kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd har tidigare mottagit en anmälan enligt miljöbalken för mellanlagring av farligt avfall, daterat 2002-11-26. Anmälan lämnades in av den dåvarande verksamhetsutövaren Elajo Sävsjö AB, för tillfällig förvaring av köldmedier på fastigheten. Köldmedierna samlades in när företaget utförde renoveringar av kyl- och frysanläggningar, för att senare återlämnas till leverantören Kylma AB. Anmälan beviljades under förutsättningen att köldmedierna lagrades i ett låst och insynsskyddat utrymme. Bolaget skulle också föra ett register över inkomna/utgående typer och mängder, samt från vilken anläggning. Mellanlagring pågick till och med 2004, och utfördes av en yrkeskunnig med lämplig certifiering.

Delar av KOPPARSLAGAREN 7 har efterbehandlats i samband med byggnation av nya bostadshus. EBH-objektet med ID-nummer 153792 har fått riskklassningen KM, vilket innebär att marken har gjorts lämplig för känslig markanvändning. Föroreningen har avhjälpts till den grad att föroreningsnivåerna underskrider Naturvårdsverkets riktvärden för benämnd riskklassning. Bostadsområden, lekplatser och parkmiljöer räknas som känslig markanvändning, vilket ställer högre krav på markens renhet.

Utpekat område på KOPPARSLAGAREN 7, ID-nummer 153856, har inrymt en lackeringsverkstad med tillhörande garage. Bygglov eftersöktes år 1953, för att upprätta lokalen. Verksamheten inte längre aktiv, byggnaden används numera som förråd och teknikhus. Närområdet schaktsanerades i samband med en byggnation av nya bostäder, se efterföljande slutrapport av ÅF-Infrastrukture AB (2017). Jordprover tagna från schaktväggarna närmast den dåvarande verkstaden (*etapp 2*), visar på föroreningshalter över KM med avseende på tungmetaller, PAH-M och PAH-H. Föroreningshalter över MKM har upptäckts längre bort på enstaka plats, beträffandes tungmetaller, PAH-M och PAH-H. Vidare schaktning har inte varit möjlig att genomföra (ÅF 2017, s. 11-12).

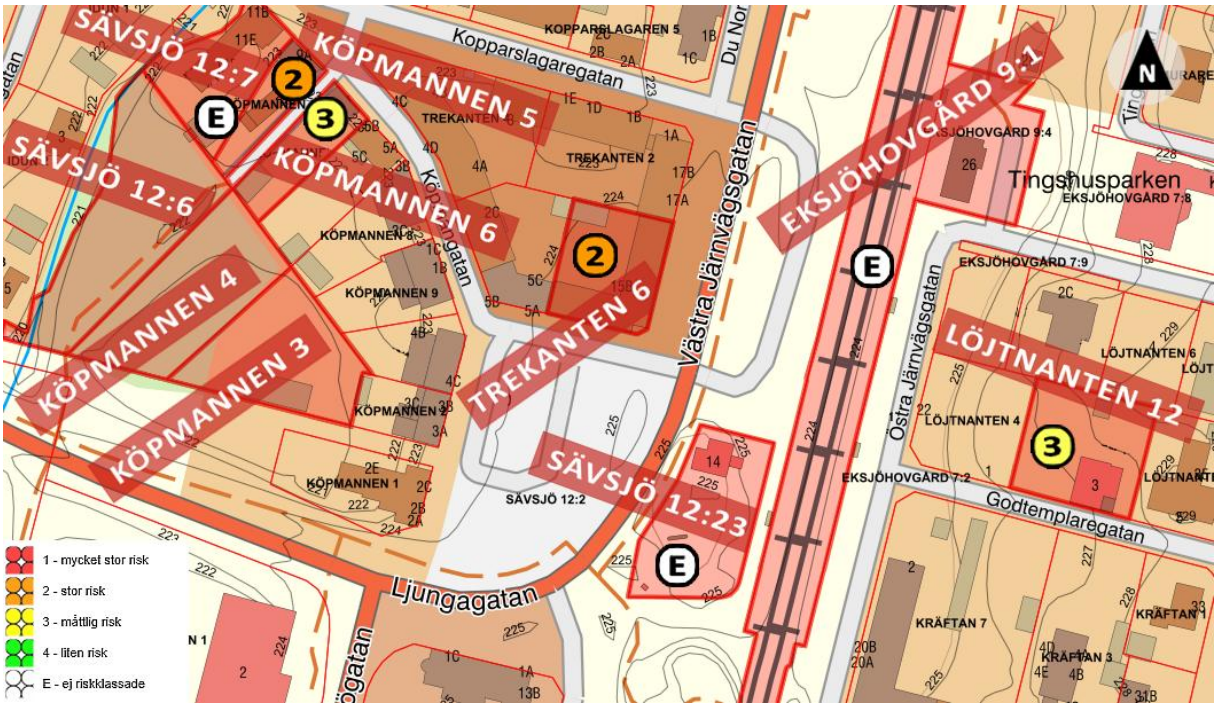
EBH-objektet på fastigheten LJUSET 8 bedöms vara åtgärdat tills vidare. Förorenande verksamheter av varierande sort, har dokumenterats för tidsperioden 1910–1954. Marken sanerades 2020 för att uppnå Naturvårdsverkets generella riktvärde för känslig markanvändning, med avseende till koppar, bly och PAH-H. Saneringsrapporten föregås av en översiktlig markundersökning, samt ett PM för platsspecifika riktvärden och

riskbedömning, som togs fram 2019 inför en stundande tomtförsäljning. Resultat från markundersökningarna visade på tungmetaller och PAH-H. Uppmätta halter var ej anmärkningsvärt höga, men olämpliga för framtida planerade markanvändning (bostadsändamål). Njudung Energi genomförde en marksanering, se motsvarande rapport från 2020 för redovisning av resultatet.

Sanering av LJUSET 8 utfördes genom urschaktning och bortföring av förorenade massor, samt provtagningar inom grävningsområdet. I den fördjupade markundersökningen rekommenderades ett grävdjup på minst 0,5 meter, men grävarbetet fick också anpassas till befintliga byggnader på fastigheten. Provtagningspunkter som inte uppfyllde saneringsmålet, fick i stället täckas med en kraftig tätande duk för att förebygga kontaminering. Därefter fylldes schaktområdet åter med rena massor. Fastigheten har således gjorts lämplig för bostäder och övrig känslig markanvändning. Enligt riskbedömningen som sammanställdes i PM, finns endast en liten risk för spridning i grundvattnet och till Sävsjöån. Det är troligt att risken har reducerats ytterligare, i samband med genomförd sanering av området.

Det har tidigare funnits en kommunal deponi på fastigheten SÄVSJÖ 12:2, som än idag ägs och förvaltas av Sävsjö kommun. Enligt utsago från dåvarande tjänstepersoner, slängdes bygg- och rivningsavfall, samt hushållssopor i mycket små mängder. Deponin lades ner före 1969, men det är oklart när verksamheten startade och hur länge den pågick. I dagsläget är området obebyggt och igenvuxet. Föroreningar kan finnas kvar i marken, trots att avfallet har förts bort. Platsen för den gamla deponin angränsar Sävsjöån. Vattendraget rinner i sydvästlig riktning, på väg genom planområdet. Spridningsrisken ökar av att deponeringsområdet har lokaliserats på jord med hög genomsläpplighet, tillsammans med förekomsten av ledningar.

Sågning av timmer, tillsammans med hus- och möbeltillverkning, har dokumenterats på fastigheten ÅNGKVARNEN 1. Någon doppning eller impregnering förekom ej. Det är svårt att fastställa när verksamheten etablerades, och hur länge den pågick på fastigheten. Industrianläggningen har ändrats och utökats kontinuerligt genom större delen av 1900-talet. Byggåtgärderna, oftast i form av om- och tillbyggnader, har avlöst varandra beroende på verksamhetens behov för stunden. Det är inte förens på 1980-talet som man börjar se tecken av en gradvis avveckling, med rivningar och ändrad användning till handelsändamål. Sävsjöån finns på nära avstånd, både på nordlig och väster sida av ÅNGKVARNEN 1.

På bild: Beträffade områden i kv. Köpmannen, vid Stora torget och på öster sida av järnvägsspåret.

Fastighetsnamn och ID	Riskklass	Primär och sekundär bransch	Status
EKSJÖHOVGÅRD 9:1 *m.fl.* (188504)	E	Järnvägstrafik; Drivmedelshantering	Identifiering
KÖPMANNEN 3 *ID saknas*	-	-	-
KÖPMANNEN 5 (153677)	2 - stor risk	Kemtvätt med lösningsmedel	Inventering
KÖPMANNEN 6 (153801)	3 - måttlig risk	Drivmedelshantering	Inventering
LÖJTNANTEN 12 (153799)	3 - måttlig risk	Övrigt BKL 2	Inventering
SÄVSJÖ 12:6 KÖPMANNEN 4 *ID saknas*	-	-	Åtgärd
SÄVSJÖ 12:7 (153773)	E	Garveri – övriga	Identifiering
SÄVSJÖ 12:23 (153745)	E	Drivmedelshantering; Bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier	Identifiering
TREKANTEN 6 (183895)	2 - stor risk	Kemtvätt med lösningsmedel	Inventering

EBH-objektet på fastigheten EKSJÖHOVGÅRD 9:1 med flera, motiveras av järnvägstrafiken. Södra stambanan anlades på 1860-talet och uppfyller än idag en betydande funktion för kommunen. Bostäder finns inom 100 meter från spåret. På grund av omgivningsbuller och risk för olyckor, ses det inte som idealt att anordna permanentboende eller annan känslig markanvändning nära spårområdet.

Tengdahls garveri och läderhandel har verkat på fastigheten SÄVSJÖ 12:7 mellan åren 1870–1927 (E. Nilsson 1998, s. 192-193). Enligt ifylld MIFO-blankett har det rört sig om vegetabilisk garvning med ekbark. Garvningsmetoden är ganska skonsam för miljön.

Kemtvätt med användning av lösningsmedel har förekommit på KÖPMANNEN 5 mellan åren 1986–2001, en förhållandevis kort period. Tvätteriet inrymdes i gårdsbyggnaden längre in på fastigheten, utmed Socker-Klaras gränd till kvarteret Köpmannen. Lösningsmedlet perkloretylen och freoner (CFC) har använts i samband med verksamheten. Det är inte känt hur lösningsmedlet hanterades på fastigheten, men det går inte att utesluta att tvättvätska kan ha läckt ut till marken. EBH-objektet har fått riskklass 2 – stor risk, delvis på grund av försiktighetsprincipen och kemtvättens lokalisering i ett centralt område, med närliggande park. Angränsande fastighet SÄVSJÖ 12:6 har utretts och analyserats med avseende till klorerade lösningsmedel, med flera (VOS 2020). Området omfattas av en saneringsplan som tagits fram i samband med återställandet av Sockerklaras lekpark och planerad nybyggnation.

Marken på fastigheten KÖPMANNEN 6 misstänks vara förorenad på grund av tidigare försäljning av drivmedel, enligt uppgifter från Elna Nilssons krönika (1998, s. 187-188). Läget för bensinpumpen pekas ut på en karta över stadsägan nr 346, troligen från 1950-talet. Enligt underlaget har objektet lokaliserats i norra hörnet av KÖPMANNEN 6 (dåvarande stadsägan nr 346), invid omgivande gator Socker-Klaras gränd och Köpmangatan. VOS har genomfört en översiktlig miljöteknisk markundersökning (2026, s. 13-14) på benämnda gator intill fastighetsgränsen. Metallförorening och PAH har upptäckts inom provtagningsområdet, med högst koncentration i proverna från Socker-Klaras gränd. I tre av sex analyserade jordprover upptäcktes halter över KM-riktvärdet, varav två av dem passerade MKM-riktvärdet. Metallhalterna var som högst i jordproverna som togs cirka 0,5–1,0 meter under markytan. Även petroleumrelaterade ämnen i form av aromatiska och alifatiska kolväten har påvisats i proverna, i synnerhet från det djupare jordlagret cirka 1,5–2,0 meter under markytan. Föroreningsbilden kan ha uppstått dels på grund av historisk drivmedelhantering, dels genom orena fyllnadsmassor, då avfall påträffades i massorna. I motsats till jordproverna, uppmättes en betydligt lägre föroreningspåverkan i grundvattnet. Analysresultat av vattenproverna motsvarar ett mindre allvarligt föroreningstillstånd enligt NV:s bedömningsgrunder. Låga halter av klorerade alifater upptäcktes i grundvattenproverna närmast grannfastigheten KÖPMANNEN 5. Föroreningen härrör mest sannolikt från den tidigvarande kemtvätten på benämnd fastighet, och föroreningstillståndet bedöms som mindre allvarligt.

Miljötekniska markundersökningar för kv. Köpmannen, platsen för Sockerklaras lekpark, utfördes vid flera tillfällen under 2019. VOS (2020) har gjort provtagningar av jord och grundvatten på fastigheterna KÖPMANNEN 3–4 och SÄVSJÖ 12:6. Kommunen har sedan en längre tid haft planer att upprätta nya bostäder i området, för att ta vara på det attraktiva läget. Kvarteret har dock en verksamhetshistorik som medför ett trängande utredningsbehov. Analys av jordproverna visar på en komplex föroreningsbild, med varierande halter av tungmetaller, alifater, aromater och PAH:er. I vissa provtagningspunkter överskrids riktvärden för känslig markanvändning (KM). Föroreningarna upptäcktes på flera ställen inom undersökningsområdet. I dagsläget genomförs sanering och efterbehandling på KÖPMANNEN 4 och SÄVSJÖ 12:6, enligt en åtgärdsplan från VOS. Kommunen avser även att inkludera angränsande fastighet KÖPMANNEN 3 i saneringsplanen.

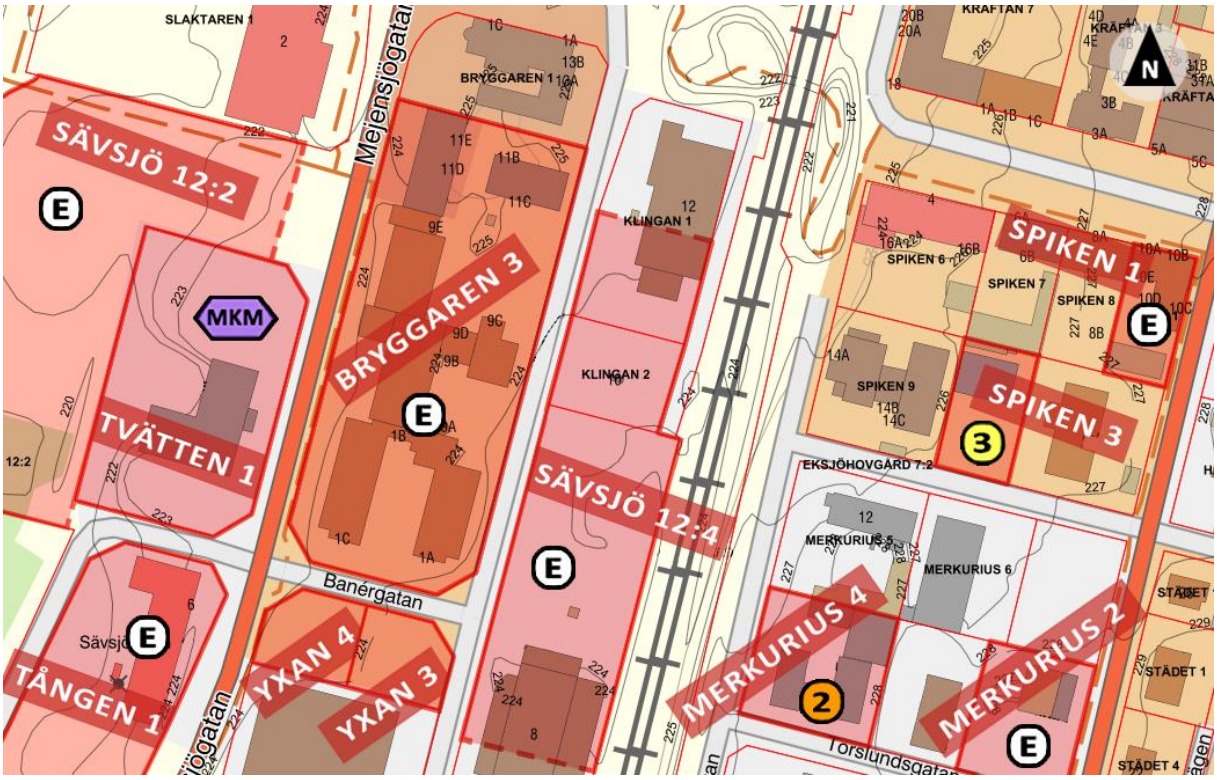
Sanering av kv. Köpmannen görs genom en kombination av ytlig schaktning (grävdjup 0–0,5 meter under markytan) och efterbehandling in-situ, det vill säga *direkt på* det förorenade området. Metoden föreslås i VOS åtgärdsplan (2022) för området. Jordmassor (totalt 500 m^3) har avlägsnats från lekplatsen och ersatts med ett nytt, rent jordlager. Schaktmassorna anlades i odlingsbäddar på KÖPMANNEN 4 och SÄVSJÖ 12:6, för att genomföra en fytosanering med hjälp av salixplantor. Metoden syftar på användningen av växters rotsystem, för att extrahera, binda fast och bryta ner föroreningar över tid.

Föroreningshalterna, i växtdelarna ovanför markytan, bedöms vara väldigt låga, och behöver ej beaktas. Sticklingar planterades i maj-juni 2023 i omnämnda fastigheter, över en yta på ungefär 2000 m². Det är svårt att förutse ett datum för färdigbehandling, men enligt konsultens uppskattning bör man räkna med *minst* fem år, om inte längre. Åtgärdsplanen förespråkar löpande kontroll av jordprover från växtområdet, för att följa upp saneringen.

Ett bleckplåtslageri har verkat på fastigheten LÖJTNANTEN 12, från början av sekelskiftet 1900 till slutet av 1940-talet. Lödning, avfettning och lackering har förekommit i samband med verksamheten. Enligt muntliga uppgifter hanterades inte några stora mängder av kemikalier, men föroreningar i form av oljor, lösningsmedel och diverse metaller (ämnen som har använts i produktionen av plåtprodukter) kan vara mycket hälsoskadliga även i små mängder. Man vet att träull med lackeringsrester eldades upp på soptippen, att EBH-objektet är beläget på en jordart med god genomsläpplighet, och att Sävsjöån passerar cirka 300 meter till väster. I dagsläget finns inga synliga spår av verksamheten: fabriksbyggnaden har rivits, och vegetationen i och i närheten av påverkansområdet uppvisar inga skador. Gällande riskklassning har valts utifrån försiktighetsprincipen, fastän själva föroreningsnivån tros vara låg. I tillhörande MIFO-blankett nämns fastighetens centrala placering och kommunens planer på förtätning som bidragande faktorer.

Fastigheten SÄVSJÖ 12:23 används av Preem AB Sävsjö, för försäljning av bensin och diesel. Pågående verksamhet medför att stora volymer bränsle förvaras och hanteras på plats. Gällande verksamhetskod är 50.20 C. En mindre sanering utfördes 2019 efter upptäckten av ett gammalt läckage. Under arbetet avlägsnades en äldre cistern som inte längre användes. I boken *Sävsjö – ett samhälles liv och utveckling vid stambanan* (1998) av Elna Nilsson, omnämns en bensin- och servicestation vid torget, som öppnade 1938 (s. 321). Anläggningen har bytt ägare vid flera tillfällen, men verksamheten har troligen fortgått utan avbrott.

Fastigheten TREKANTEN 6 har nyttjats för kemtvätt med lösningsmedel under en kortare period på 1970-talet. Användningen av perkloretylen, varnolen och CFC kan ha förekommit i samband med verksamheten. På sjuttiotalet fanns inte samma medvetenhet om lösningsmedlens hälsofarliga egenskaper och komplicerade spridningssätt, därför kan man inte utesluta risken för förorening. Inte långt efter att tvätteriverksamheten upphörde, ersattes byggnaden med nuvarande bostadshus. Bebyggelsen i fråga har en större byggnadsarea än dåvarande tvätterilokaler, det är sannolikt att förorenad massor har avlägsnats under byggarbetet. Eftersom människor vistas på fastigheten under en längre tid på dygnet, tillsattes riskklass 2 för kvarvarande massor. Det bör dock nämnas att bostadsområdet inte möjliggör för odling. Fastighetsägaren har även anvisats till att utföra provtagningar av bland annat dricksvatten och inomhusluft.

På bild: Beträffade områden på södra sida av Stora torget, samt på öster sida av järnvägsspåret.

Fastighetsnamn och ID	Riskklass	Primär och sekundär bransch	Status
BRYGGAREN 3 (153802)	E	Ytbehandling av trä	Identifiering
MERKURIUS 2 (153750)	E	Bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier	Identifiering
MERKURIUS 4 (153857)	2 - stor risk	Verkstadsindustri med halogenerade lösningsmedel	Inventering
SPIKEN 1 (153755)	E	Grafisk industri	Identifiering
SPIKEN 3 (153749)	3 - måttlig risk	Gummiproduktion; Bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier	Förstudie
SÄVSJÖ 12:2 (153748)	E	Bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier; Övrigt BKL 3	Identifiering
SÄVSJÖ 12:4 *m.fl.* (153808)	E	Sågverk utan doppning/impregnering	Identifiering
TVÄTTEN 1 (153862)	*MKM	Drivmedelshantering	Åtgärd
TÅNGEN 1 (197907)	E	Brandstation	Identifiering
YXAN 3-4 *ID saknas*	*KM	-	Åtgärd

**KM/MKM = känslig markanvändning respektive mindre känslig markanvändning*

En möbelfabrik har verkat på fastigheten BRYGGAREN 3, därav branschbeskrivningen (ytbehandling av trä). Byggnaden revs i slutet på 1980-talet, efter att verksamheten lades ned 1975. Ny bebyggelse har upprättats i dess ställe.

Bilverkstad på fastigheten MERKURIUS 2 bedrivs än idag. Verksamheten har pågått sedan 1944, och uppgår till högst 500 m^3 enligt tilldelad verksamhetskod U50.2002 c. Förorenande kemikalier som lösningsmedel (bensin, fotogen), drivmedel och oljor har hanterats i processen.

Fastigheten MERKURIUS 4 har fått en hög riskklassning på grund av en dåvarande verkstadsindustri, Gren & Anderssons bleckkärlsfabrik. I samband med metallbearbetningen, som pågick under åren 1925-73, användes klorerade lösningsmedel samt andra förorenande kemikalier och oljor. En triavfettningsapparat har funnits på plats; triavfettning kan ha förekommit via doppning. Fastigheten är till största del asfalterad och omges av bostäder på öster sida. En av föroreningarna som misstänks inom området, trikloretylen, kan tränga igenom betong och andra byggmaterial. I värsta fall kan föroreningen spridas vidare under byggnaden och nå fram till planområdet.

Ett dåvarande tryckeri och bokbinderi på fastigheten SPIKEN 1, omnämns i Elna Nilssons uppslagsverk *Sävsjö - ett samhälles liv och utveckling vid stambanan* (1998), s. 482-484. Verksamheten har funnits på SPIKEN 1 sedan 1920-talet, i ett uthus på södra sida av tomten. Nya lokaler har öronmärkts i planritningar från 1950, i samband med en lovansökan för nybyggnation av en affärs- och bostadsbyggnad. I uppdaterade ritningar från 1952 intar verksamheten 140 m^3 på bottenplan, och ytterligare 140 m^3 i källarvåningen. År 1986 flyttade tryckeriet till en ny adress och lokalerna renoverades grundligt.

När fastigheten SPIKEN 3 fick sin riskklassning, hade marken endast inventerats med avseende på gummiverkstaden, som numera är nedlagd. Utöver regummering av däck, utfördes även bilreparationer i samma byggnad. Eftersom det har funnits en cistern för bensin utanför verkstadslokalerna, finns misstankar om spillolja. Bensinstationen, som bränsletanken är knuten till, lades dock ned på 1970-talet. En miljöteknisk markundersökning genomfördes år 2010 av Grontmij AB, för att kontrollera eventuella föroreningshalter i mark och grundvatten till följd av bränsleförvaring. Vid den tidpunkten hade cisternen och tillhörande bensinpump avlägsnats; i dess ställe kvarstår endast en grusplan. Föroreningshalterna, som uppmättes i jordprover från fastigheten, medger mindre känslig markanvändning. Inga föroreningar har påträffats i grundvattnet. På basis av genomförd markundersökning, har kommunens myndighetsnämnd beslutat att inte gå vidare med ytterligare åtgärder.

Omnämnd gummiverkstad på SPIKEN 3 flyttade in på fastigheten på slutet av 1930-talet, se s. 459 i *Sävsjö – ett samhälles liv och utveckling vid stambanan* (1998), av Elna Nilson. I bygglovshandlingar från 1937 eftersöktes tillstånd om att få upprätta en så kallad *Vulkanicheringsverkstad* på motsvarande adress. Verksamheten hade en anställd, och gummit smältes med en varmvattenpanna. Verkstadsbyggnaden utökades i omgångar för att tillskapa extra utrymme för bilvårdsanläggning, se bygglovshandlingar från 1947 och 1965. Verkstäderna är inte längre i drift.

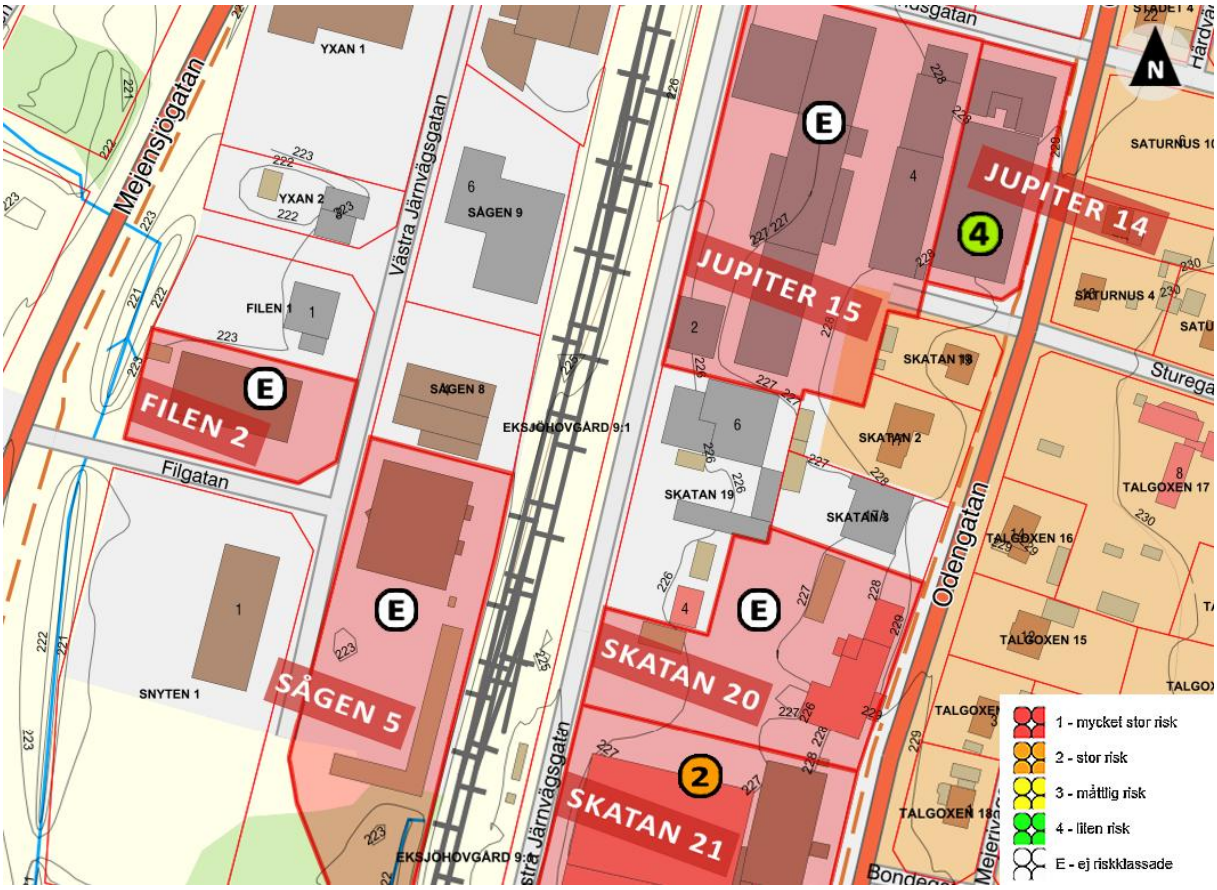
Platsen för den nya centrumparkeringen, fastigheten SÄVSJÖ 12:2, har tidigare inrymt en småskalig bilverkstad och bilvårdsanläggning. Verksamhetsbyggnaden går att urskilja på ortofoton från 1960 och 1975, men i dagsläget återfinns inga spår av bebyggelsen.

EBH-objektet på fastigheten SÄVSJÖ 12:4 (samt KLINGAN 1-2) har registrerats på grund av ett tidigvarande sågverk. Impregnering har ej förekommit, men det utesluter inte risken för förorening. Anläggningen brann ner på 1950-talet och verksamheten har ej återupptagits.

Åtgärder har genomförts på fastigheten TVÄTTEN 1. Marken får användas för industri- och kontorsändamål, i enlighet med uppmätta riktvärden.

Räddningstjänsten Sävsjö har sitt tillhåll på fastigheten TÅNGEN 1. Eftersom fastigheten inrymmer kommunens brandstation, går det inte att utesluta att brandskum har hanterats på plats. Det har på senare tid visat sig att brandskum innehåller PFAS, ett mycket hälsofarligt ämne. Personal från räddningstjänsten har utfört släckövningar i området.

Njudung Energi AB har låtit analysera jordprover från fastigheterna YXAN 3-4, till söder av planområdet. Resultaten visade på förhöjda halter av zink, bly, kadmium och PAH:er. Förekomsterna gick att härleda till fyllnadsmassor och en nedgrävd tipp med hushållsavfall, som upptäcktes inom undersökningsområdet. Enligt rapporten bör fyllnads- och avfallslagret schaktas bort och transporteras till en godkänd avfallsanläggning. Åtgärden bedöms vara tillräcklig för att göra marken lämplig för känslig markanvändning (KM), utifrån Naturvårdsverkets generella riktvärden. Bedömningen görs att det ej föreligger någon större risk för spridning.

På bild: Områden med EBH-objekt, till söder om Sävsjö centrum.

Fastighetsnamn och ID	Riskklass	Primär och sekundär bransch	Status
FILEN 2 (183319)	E	Bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier	Inventering
JUPITER 14 (153785)	4 - liten risk	Verkstadsindustri med halogenerade lösningsmedel; Ytbehandling av trä	Inventering

JUPITER 15 (153741)	E	Kemtvätt med lösningsmedel; Verkstadsindustri med halogenerade lösningsmedel	Identifiering
SKATAN 20 (153791)	E	Ytbehandling av trä	Identifiering
SKATAN 21 (153790)	2 - stor risk	Verkstadsindustri med halogenerade lösningsmedel; Livsmedelsindustri, ytbehandling av trä	Inventering
SÅGEN 5 (153706)	E	Verkstadsindustri med halogenerade lösningsmedel	Identifiering

Fastigheterna är belägna utanför planlagt område. Eventuella risker förstärks av att EBH-objekten finns inom 500 meter från ytvattenförekomst med avrinningsväg mot planområdet.

Brogårds Åkeri AB har vid ett tidigare tillfälle etablerat sig på fastigheten FILEN 2. När bilvårdsanläggningen var i bruk, inrättades en bränsletank ovan jord, med tapp för lastbil. Cisternen kunde inrymma 25 000 liter dieselolja, men har numera avvecklats. År 1976 beviljades bygglov för uppställning av bränsletank. FILEN 2 används numera för handelsändamål, efter att åkeriet flyttade från fastigheten under 1980-talet.

Före detta Sävsjö bleckvaruindustri har under en kortare tidsperiod verkat på fastigheten JUPITER 14. Produktion uppskattas ha pågått mellan 1919 och 1939, innan företaget valde att växla om till enbart grossistverksamhet. Trikloretylen kan ha förekommit vid tillverkningen av plåtprodukter, samt smörjoljor i mindre mängder. Under tidigare nämnd verksamhetsperiod var det inte lika vanligt att använda trikloretylen vid metallbearbetning. Det saknas konkreta uppgifter som bestyrker företagets tillämpning av avfettnings- och lösningsmedel inom fastigheten. Det finns inte heller mycket information om den tidigvarande möbelverkstaden, som under en obestämd tid har förekommit på JUPITER 14.

Fastigheten JUPITER 15 ägs och används av VEÅ AB, tillverkare av ångpannor och tryckkärl. Beträffad verkstadsindustri, tidigare känd som AB Vatten & Ånga, har haft sina lokaler i området sedan 1946. Fabriksanläggningen har byggts ut i omgångar, i takt med verksamhetens framväxt och utveckling. Enligt ett protokollsutdrag från 1959, beviljades även bygglov för en cistern rymmande 26 000 liter eldningsoljor. Cisternen skulle inrättas på fastighetens nordvästra hörn, nära vägkorsningen Östra Järnvägsgatan- Torslundsgatan. Det saknas uppgifter på hur länge anläggningen fick stå kvar, om den flyttades, detaljer kring användningen, med mera.

Kemtvätten ÅRE kemiska har identifierats i nordöstra hörnet av JUPITER 15, dåvarande tomt nr 6 i kvarteret Jupiter. Verksamheten har endast funnits på fastigheten under en kortare tid, cirka 1957-1962. Sävsjö Järnindustri, före detta granne till VEÅ AB, har varit verksamma i cirka 20 år, från 1930-talet till och med 1950-talet. VEÅ AB har senare tagit över grannbolagets fastighet, för sammanläggning med den egna.

EBH-objektet på SKATAN 20 går att härleda till en dåvarande möbelfabrik på fastigheten. Den ursprungliga fabriksbyggnaden upprättades på 1930-talet, men lokalerna har utökats och ändrats i omgångar. Sedan mitten av 1980-talet ägs fastigheten av Sävsjö kommun.

Fastigheten SKATAN 21 har en varierande verksamhetshistorik, men fokus riktas på tidigvarande verkstadsindustri. I produktionen ingick plåtslagning och plåtpressning, med lackering och avfettning. Plåten behandlades även med olja, som ett steg i processen. Kemikalierna som hanterades vid tillverkningen, har måttlig till mycket hög farlighet. Bland annat förvarades trikloretylen. Verksamheten pågick från 1945 till och med 1985, under en

tid då det rådde andra normer kring hanteringen av kemikalier. Av den anledning går det inte att utesluta förekomsten av spill.

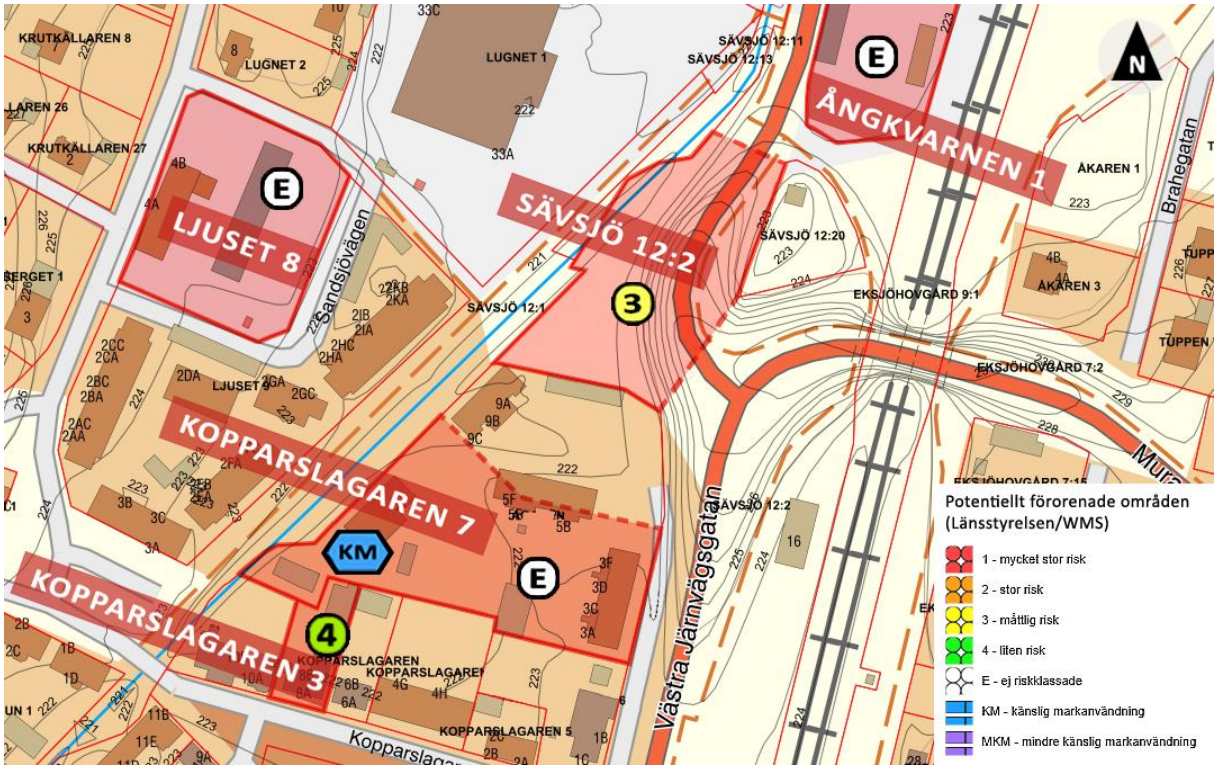
Någon miljöteknisk undersökning har ej genomförts av marken eller industribyggnaden på SKATAN 21. Restprodukterna från produktionen har förts bort från området. Det finns inga synliga eller märkbara spår av förorening. Gällande riskklassning motiveras av fastighetens verksamhetshistorik i kombination med försiktighetsprincipen, då verkstadslokalerna befinner sig på infiltrationsbenägen mark, i närheten av Sävsjöån och en grundvattenförekomst. I dagsläget används fastigheten för skytteverksamhet, *Sävsjö skyttecenter*.

Branschbeskrivning för SÅGEN 5 går att härleda till Anti-Corr i Sävsjö AB, som har verkat på fastigheten under kommunens tillsyn. Bolaget specialiserar sig på ytbeläggning och batteritillbehör. När verksamheten skulle flytta till motsvarande adress i mitten av 1980-talet, gjordes en tillståndsansökan hos Länsstyrelsen.

Framtida markanvändning

Stora delar av planområdet omfattar mark som i Översiktsplan 2024 har öronmärkts för användningen mångfunktionell bebyggelse. Begreppet syftar till områden som innehåller en blandning av bostäder och verksamheter med begränsad miljöpåverkan. Områden som passar in i beskrivningen, är oftast centralt belägna och nyttjas av ett stort antal människor, både tillfälligt och varaktigt. I Översiktsplan 2024 delges målsättningen att främja mångfunktionell bebyggelse i Sävsjö centrum.

I samband med förändrad markanvändning och eventuella nybyggnationer, blir det extra viktigt att ha kännedom om utpekade EBH-objekt. Vid grävarbeten uppstår risken att hittills dolda markföroreningar kommer upp till ytan. Förorenande verksamheter tilldelas en branschklass mellan 1 och 4, enligt Naturvårdsverkets branschlista. Beträffade verksamhetsområden i branschklass 1–2 ska prioriteras för inventering och riskklassning, om det inte redan har gjorts. I Sävsjö västra centrum, och i närmaste omgivning, finns samtliga EBH-objekt som saknar riskklassning. Om en undersökning behöver genomföras, avgörs utifrån inventeringens resultat och erhållen riskklassning.

På bild: Beträffade områden i norra delen av Sävsjö västra centrum med omnejd.

Fastighetsnamn och ID	Nuvarande markanvändning (2025)	Markanvändning enligt ÖP 2024
KOPPARSLAGAREN 3 (153763)	Bostäder, gym	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
KOPPARSLAGAREN 7 (153792 och 153856)	Bostäder	Mångfunktionell bebyggelse, pågående användning
LJUSET 8 (153772)	Bostäder	Mångfunktionell bebyggelse, pågående användning

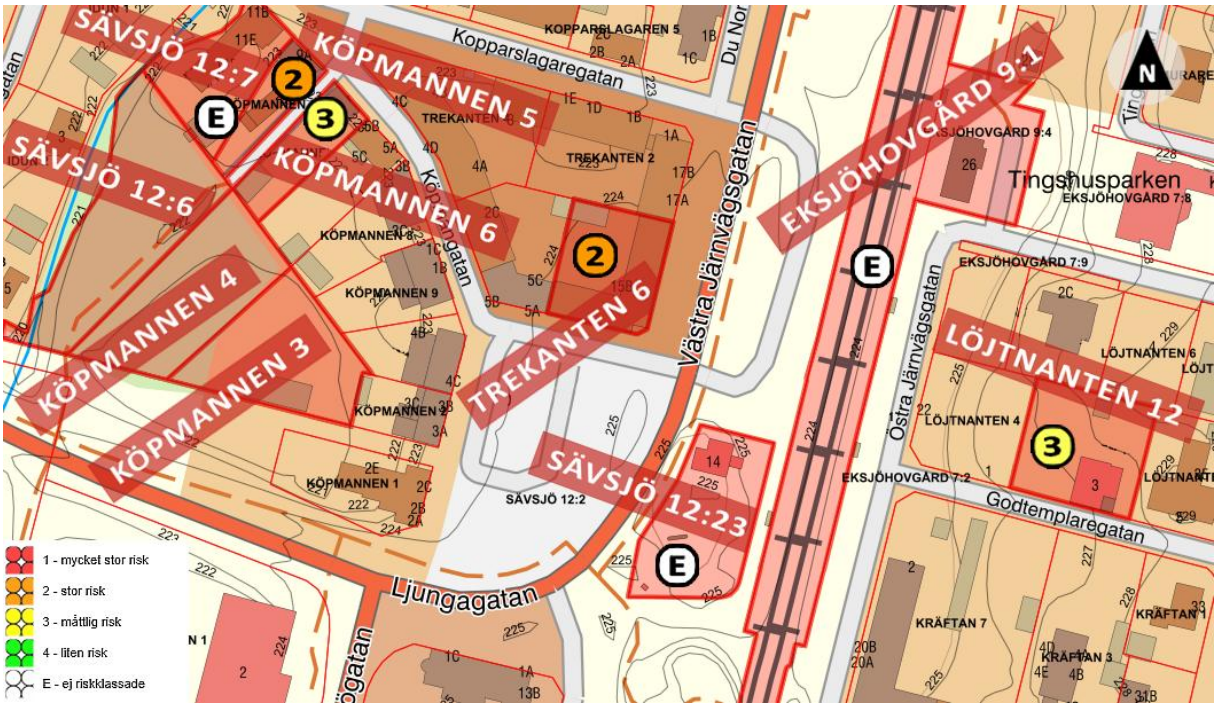
SÄVSJÖ 12:2 (153855)	Tätortsnära grönområde	Mångfunktionell bebyggelse, pågående användning
ÅNGKVARNEN 1 (153789)	Handel och butiksverksamhet	Mångfunktionell bebyggelse, pågående användning

EBH-objektet på fastigheten KOPPARSLAGAREN 3 betraktas inte som något hot för människors hälsa och miljö. Köldmedierna hanterades under kontrollerade former, av yrkeskunniga med rätt certifikat för uppgiften. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tagit ställning för verksamheten, med åläggandet av försiktighetsåtgärder. Mellanlagringen pågick under en kortare period, två år som längst. Eftersom lagrade ämnen är luftburna och flyktiga, väntas ingen bestående förorening i mark, vattenförekomster eller byggnader. Någon vidare undersökning behövs ej.

Oklassificerat EBH-objektet på KOPPARSLAGAREN 7 (ID-nummer 153856) uppnår branschklass 3. Omgivningen har sanerats och förorenade jordmassor har förts bort, men förhöjda halter finns kvar i schaktslänterna. Vidare schaktning har inte kunnat genomföras på grund av närliggande bebyggelse, men markmiljön har förbättrats på grund av saneringen (ÅF 2017, s. 14). Bedömningen görs att kvarlämnade föroreningar inte utgör något hot för byggnaderna utmed Kopparslagaregatan.

Identifierade EBH-objekt på fastigheterna LJUSET 8 och KOPPARSLAGAREN 7 (ID-nummer 153792) bedöms som åtgärdade. Upptäckta föroreningar har sanerats och marken har gjorts lämplig för bostadsändamål. I tillhörande riskbedömning framgår att spridningsriskerna är reducerade. KOPPARSLAGAREN 7 (ID-nummer 153792) har erhållit riskklassningen KM, det vill säga känslig markanvändning. Riskklassningen för LJUSET 8 bör ändras till samma. Det återstår att lämna in saneringsrapporten samt övriga underlag till Länsstyrelsen.

Sävsjö kommun har för närvarande inga planer att utföra gräv- och byggarbeten på fastigheterna SÄVSJÖ 12:2 och ÅNGKVARNEN 1. Beträffade områden är inte aktuella för utveckling enligt Översiktsplan 2024. Riskklassningen för den tidigvarande deponin på SÄVSJÖ 12:2 betraktas som väl högt tilltagen.

På bild: Beträffade områden i kv. Köpmannen, vid Stora torget och på öster sida av järnvägsspåret.

Fastighetsnamn och ID	Nuvarande markanvändning (2025)	Markanvändning enligt ÖP 2024
EKSJÖHOVGÅRD 9:1 *m.fl.* (188504)	Järnväg: Södra stambanan	Transportinfrastruktur, pågående användning
KÖPMANNEN 3 *ID saknas*	Grusplan, saknar bestämd användning	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
KÖPMANNEN 5 (153677)	Handel och butiksverksamhet, bostäder	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
KÖPMANNEN 6 (153801)	Handel och butiksverksamhet, bostäder	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
LÖJTNANTEN 12 (153799)	Verksamhetslokaler för IOGT-NTO, skatepark	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
SÄVSJÖ 12:6 KÖPMANNEN 4 *ID saknas*	Tätortsnära grönområde, lekplats	Grönområde och park, pågående användning
SÄVSJÖ 12:7 (153773)	Bostäder	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
SÄVSJÖ 12:23 (153745)	Dagligvaruhandel, drivmedelsförsäljning	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
TREKANTEN 6 (183895)	Bostäder, skönhetsvård och fysioterapeutisk verksamhet	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning

Enligt Översiktsplan 2024 finns inga planer att ändra användningen för EKSJÖHOVGÅRD 9:1. Betraktat ur ett säkerhetsperspektiv, ska människor inte vistas i spårområdet längre än

nödvändigt. Kombinerat med rådande branschklass 3 för järnvägstrafik, finns inget angeläget behov att inventera EBH-objektet.

I nuläget genomförs saneringsåtgärder på fastigheterna KÖPMANNEN 4 och SÄVSJÖ 12:6 i form av salixplanteringar *in situ*. Benämnda områden ska inte prövas för nybyggnation. Målet med saneringen är att skydda omgivande miljö och fastigheter från kontaminering. Eftersom sticklingar planerades i maj-juni 2023, kommer massorna att vara färdigbehandlade tidigast efter sommaren 2028. I åtgärdsplanen förespråkas löpande kontroll och utvärdering av jordprover, samt provtagning av grundvattnet uppströms och nedströms, för att följa saneringens effekt. Det ska vara möjligt att avverka salixplanteringarna utan att behöva vidta några särskilda åtgärder.

En första miljökontroll inom saneringsområdet på fastigheterna KÖPMANNEN 4 och SÄVSJÖ 12:6 genomfördes av VOS (2025) för att utvärdera åtgärdernas effektivitet. Grundvatten-, jord- och salixprover analyserades med avseende på tungmetaller, kvicksilver, BTEX, alifater, aromater, PAH och PFAS 11. Analysresultaten bekräftar att plantorna tar upp flertalet metaller och PAH.

Sävsjö kommun införskaffade KÖPMANNEN 3 vid årsskiftet 2024–25. På grund av föreliggande planer att upprätta bostäder på fastigheten, behövs en miljöteknisk markundersökning. Åtgärdsplanen för KÖPMANNEN 4 och SÄVSJÖ 12:6 ska då utökas till att även innefatta KÖPMANNEN 3. Ifall odlingsbäddarna inrättas på omnämnda tomter, kan det dröja minst fem år innan marken blir tillgänglig för nybyggnation.

Dåvarande drivmedelshantering på fastigheten KÖPMANNEN 6 uppnår branschklass 2. VOS (2026) har fastställt föroreningshalter över riktvärden för KM och MKM invid fastighetsgränsen, på Socker-Klaras gränd. Det är sannolikt att förhöjda föroreningshalter även förekommer inom KÖPMANNEN 6, till följd av dåvarande drivmedelhantering och tillförda jordmassor, men än så länge finns inga provtagningar från ”källområdet” för den förorenade verksamheten. En kompletterande miljöteknisk undersökning rekommenderas för att utöka provtagningsområdet och fastställa föroreningarnas utbredning i plan och djupled.

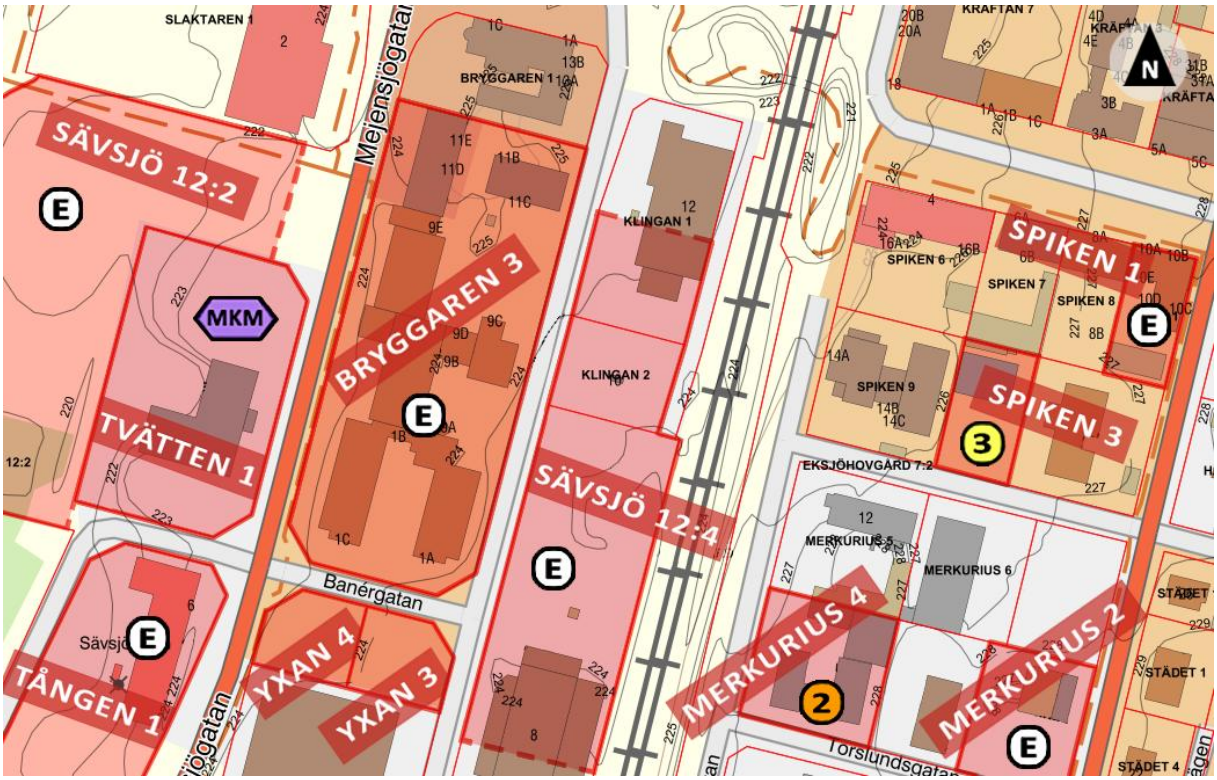
Inför framtida planläggning och nybyggnation på fastigheterna KÖPMANNEN 5–6, måste kommunen säkerställa att tomterna lämpar sig för avsett ändamål. Det innebär att marken behöver utredas i större detalj, och att saneringsåtgärder måste vidtas.

Tidigvarande garveri på SÄVSJÖ 12:7 motsvarar branschklass 3. Fastigheten används för bostadsändamål. Marken har hög genomsläpplighet och Sävsjöån/Torkån avgränsar fastigheten i väst, men ändå väntas ingen allvarlig förorening trots EBH-objektets känsliga läge. Garvningen utfördes med växtdelar i stället för kromsalter. Troligen gick processen till på ett traditionellt sätt, med stor vattenförbrukning och utsläpp av vätskor. Enligt uppgifter från VISS, uppnår Sävsjöån/Torkån måttlig ekologisk status men försämrad kemisk status. Bristerna i den kemiska statusen beror i första hand på atmosfärisk deposition.

Fastigheten LÖJTNANTEN 12 har inte prioriterats för utredning. EBH-objektet kan däremot bli aktuellt för närmare undersökning, om en ny detaljplan upprättas för området. Fastighetsägaren har för närvarande inte delgett några planer på nybyggnation eller omfattande markarbeten.

EBH-objektet på SÄVSJÖ 12:23 behöver en inventering och riskklassning. Det är känt att drivmedelförsäljningen har pågått under en längre tid, även innan Preem AB Sävsjö tog platsen i anspråk. Vid ändrad användning av fastigheten SÄVSJÖ 12:23, kommer det mest sannolikt att krävas en markundersökning med efterföljande saneringsåtgärder.

TREKANTEN 6 prioriteras för undersökning och åtgärder, i likhet med andra fastigheter som har fått samma riskklassning (2 – stor risk). Eftersom TREKANTEN 6 inte ägs av Sävsjö kommun, återstår en utredning av saneringsansvaret för beträffad fastighet.

På bild: Beträffade områden på södra sida av Stora torget, samt på öster sida av järnvägsspåret.

Fastighetsnamn och ID	Nuvarande markanvändning (2025)	Markanvändning enligt ÖP 2024
BRYGGAREN 3 (153802)	Lättare former av vård, trygghetsboende	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
MERKURIUS 2 (153750)	Bilverkstad	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
MERKURIUS 4 (153857)	Verksamhetslokaler för AB Sävsjö Rörtjänst	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
SPIKEN 1 (153755)	Frisörsalong, handel och butiksverksamhet, bostäder	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
SPIKEN 3 (153749)	Grusplan och byggnad utan bestämd användning	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
SÄVSJÖ 12:2 (153748)	Parkeringsplatser	Mångfunktionell bebyggelse, pågående användning
SÄVSJÖ 12:4 *m.fl.* (153808)	Varuhus, parkeringsplatser, återvinningsstation	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
TVÄTTEN 1 (153862)	Kontors- och verksamhetslokaler	Mångfunktionell bebyggelse, pågående användning

TÅNGEN 1 (197907)	Räddningstjänstens lokaler	Mångfunktionell bebyggelse, pågående användning
YXAN 3–4 *ID saknas*	Grusplan, saknar bestämd användning	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning

Beträffade EBH-objekt på fastigheterna BRYGGAREN 3 och SÄVSJÖ 12:4 har placerats i branschklass 4. Objekt i denna branschklass förväntas inte utgöra någon större risk, därför finns inget trängande behov av inventering.

Nuvarande bruk av fastigheterna MERKURIUS 2 och SPIKEN 3 motsvarar mindre känslig markanvändning (MKM). Det finns inga kända planer på nybyggnation, omfattande markarbeten eller ändrad användning för någon av fastigheterna. Efter genomförd undersökning för SPIKEN 3, togs beslutet att föroreningshalterna kan tolereras för pågående verksamhet. Någon risk för spridning har inte konstaterats för EBH-objekten.

MERKURIUS 4 prioriteras för undersökning och åtgärder, i likhet med andra fastigheter som har fått samma riskklassning (2 – stor risk). Eftersom MERKURIUS 4 inte ägs av Sävsjö kommun, återstår en utredning av saneringsansvaret för beträffad fastighet.

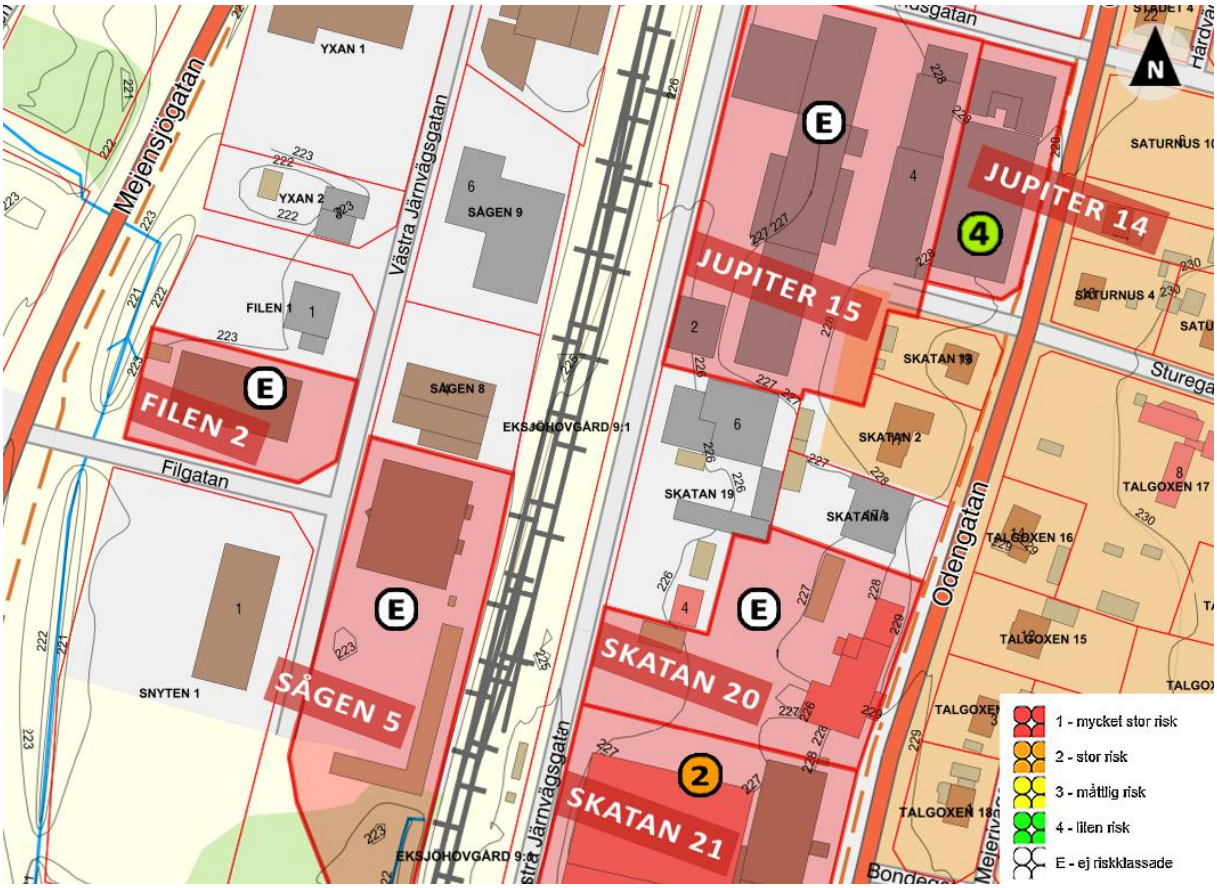
EBH-objektet på SPIKEN 1 har tilldelats branschklass 3. Frågor om inventering och riskklassning får avgöras när ett planuppdrag upprättas för fastigheten, eller i fall av en nybyggnation.

Dåvarande bilvårdsanläggning på SÄVSJÖ 12:2 motsvarar branschklass 3. Området används som parkeringsyta, vilket går att jämföra med mindre känslig markanvändning (MKM). Det finns för närvarande inget behov av inventering och riskklassning, speciellt med avseende till pågående användning.

Fastigheten TVÄTTEN 1 nyttjas i överrensstämmelse med sin riskklassning, det vill säga mindre känslig markanvändning (MKM).

Identifierat EBH-objekt på fastigheten TÅNGEN 1 bör inventeras och tilldelas en riskklass. Utredningsbehov får avgöras vid ett senare skede utifrån erhållen riskklass. Fastigheten ligger utanför planområdet, men har prioriterats för inventering.

Upptäckta föroreningar på fastigheterna YXAN 3 och 4 bedöms som åtgärdade. Marken har gjorts lämplig för känslig markanvändning (KM) och riskklassningen bör ändras därefter. Det återstår att lämna in saneringsrapporten till motsvarande tillsynsmyndighet.

På bild: Områden med EBH-objekt, till söder om Sävsjö centrum.

Fastighetsnamn och ID	Nuvarande markanvändning (2025)	Markanvändning enligt ÖP 2024
FILEN 2 (183319)	Varuhus och butiksverksamhet	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
JUPITER 14 (153785)	Varuhus, byggnad utan bestämd användning	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
JUPITER 15 (153741)	Verksamhetslokaler för VEÅ AB, tillverkningsindustri	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
SKATAN 20 (153791)	Byggnad utan bestämd användning	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
SKATAN 21 (153790)	Sporthall och skjutbana	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning
SÅGEN 5 (153706)	Varuhus	Mångfunktionell bebyggelse, utvecklad användning

FILEN 2 kan behöva inventeras, med avseende till en bränsletank som har funnits på fastigheten under en kortare tid. Området kommer att bli föremål för en ny detaljplan som ska möjliggöra för mångfunktionell bebyggelse. Frågor om riskklassning, utredningsbehov och eventuella åtgärder, får sin fortsättning i omnämnt planarbete.

Fastigheterna JUPITER 14 och 15 regleras som J – Industri i *Detaljplan för kv. Jupiter och del av kv. Skatan i Sävsjö tätort*, laga kraft 1997. Planarbetet motiverades av VEÅ AB och

verksamheternas behov av större utrymmen. För att ändra användningen enligt översiktsplanens intentioner, krävs en ny detaljplan för området. I fall av ett nytt planuppdrag, måste fastigheterna utredas på grund av sin verksamhetshistorik, och för att kunna visa att området lämpar sig för känslig markanvändning (KM).

Dåvarande verksamhet på SKATAN 20, ytbehandling av trä och tillhåll för kommunens gatu- och parkenhet, motsvarar branschklass 4. Inga avsevärda risker förknippas med branschklassen i fråga.

EBH-objektet på SKATAN 21 prioriteras för utredning, i likhet med andra fastigheter som har erhållit samma riskklassning (2 – stor risk). Undersökningar rekommenderas på grund av tidigvarande verkstadsindustri.

SÅGEN 5 har inrymt en verkstadsindustri som motsvarar branschklass 2. Frågor om inventering, riskklassning och eventuella utredningar, kommer att få sin fortsättning i planuppdraget för södra delen av Sävsjö centrum, samma som för FILEN 2.

Referenslista

Nilsson, Elna (1998). *Sävsjö - ett samhälles liv och utveckling vid stambanan*. 2:a upplagan. Sävsjö kommun.

Sävsjö kommun. *Översiktsplan för Sävsjö kommun*. Laga kraft 2024-03-19. https://savsjo.se/oversiktsplanen/antagande/oversiktsplan-savsjo-kommun.html [2025-09-09]

VISS Vatteninformationssystem Sverige. *Sävsjöån*. https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA98828094 [2026-09-09]

Handlingar och beslut

Redovisade bygglovshandlingar, anmälningar och beslut har använts för att komplettera Länsstyrelsens uppgifter om potentiellt förorenade områden. Varje dokument finns i kommunens arkiv, och kan lämnas ut på begäran. Underlagen finns att tillgå i fysiskt såväl som digitalt format. Alla handlingar listas efter år för framtagande, från nyast till äldst.

- Meddelande om upphörande mellanlagring, daterat 2004-02-26. Elajo Sävsjö AB underrättar miljö- och hälsoskyddsförvaltningen. Dnr. 67/2004-454
- Sammanträdesprotokoll 2002-12-05. *Anmälan av mellanlagring av farligt avfall från Elajo Sävsjö AB*. Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut framgår av protokollet.
- Anmälan mellanlagring av farligt avfall, daterat 2002-11-26.
  Ifylld blankett med tillhörande informationsblad, lämnades in av Elajo Sävsjö AB till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Ärendet avser fastigheten KOPPARSLAGAREN 3.
- Beviljat bygglov för fastigheten SÅGEN 5, beslutsdatum 1984-10-30.
  Länsstyrelsens yttrande har bifogats i handlingarna. I samband med beslutet, beskrivs den planerade verksamheten, samt villkoren för utdelat tillstånd enligt miljöskyddslagen.
- Bygglov för bränsletank på fastigheten FILEN 2, beslutsdatum 1976-02-24.
  Tillstånd söktes av Brogårds Åkeri AB 1976-01-29.
- *Förslag till om o tillbyggnad av verkstad å tomt nr. 3 i kv. Spiken i Sävsjö stad* (1965). Ritningarna tillkom byggnadsnämnden, i samband en lovansökan för tillbyggnad på Jakobsgatan 3, fastigheten SPIKEN 3.
- Protokollsutdrag, byggnadsnämndens sammanträde 1959-04-10. Tillstånd beviljas för anläggning av en oljecistern på fastigheten JUPITER 15, dåvarande tomt nr. 8 i kvarteret Jupiter. Bland inskickade handlingar finns en situationsplan som visar cisternens tänkta placering.
- Bygglovsansökan och ritningar *Nybyggnad å tomt Stadsägan 367 inom Sävsjö stad* (1953). Stadsäga nummer 367 avser sydöstra delen av KOPPARSLAGAREN 7. Till lovansökan finns en nybyggnadskarta som anger byggnadens lokalisering.
- *Bostads- och affärshus å tomt nr 1. kv. Spiken, Sävsjö stad* (1952). Ritningar av den färdiga byggnaden på fastigheten SPIKEN 1.

- *Kv. Spiken n:r 1, Sävsjö* (1950). Planlösning och övriga byggnadsritningar för huset på Storgatan 10, fastigheten SPIKEN 1.
- *Karta utvisande läge för bensinpump å stadsägan nr 346 inom kvarteret Köpmannen uti Sävsjö municipalsamhälle* (1950-talet, förmodad datering). Stadsägan 346 avser tomterna KÖPMANNEN 6–7.
- *Ritning för tillbyggnad av Bror Blooms bilverkstad, kv. Spiken, Sävsjö* (1947). Ritningarna skickades in tillsammans med en lovansökan för tillbyggnad på fastigheten SPIKEN 3.
- *Ritning till Wulkanicheringswerkstad alluppföras å tomt n:o i kwarteret Spiken i Sävsjö municipalsamhälle* (1937). Byggnadsritningar för en verkstad som ska uppföras på fastigheten SPIKEN 3. I bygglovshandlingarna som ritningarna är del av, ingår också en arbetsbeskrivning och en situationsplan.
- Bygglovsansökan daterat 1933-09-08, för tillbyggnad av fabrikslokal på fastigheten SKATAN 20, före detta stadsägan nr 295 A. I skrivelsen hänvisas till en tidigare lovansökan för huvudbyggnaden, som beviljades 1930.

Utredningar

Refererade dokument finns som PDF-filer och utskrifter i kommunens arkiv, och kan lämnas ut vid begäran.

- Gass, Robert (2020). *Redovisning av resultat efter utförd marksanering på Ljuset 8, Sandsjövägen 4, Sävsjö kommun.*
  Sanering av fastigheten LJUSET 8 genomfördes av Njudung Energi Vetlanda AB.

- Gass, Robert & Njudung Energi AB (2024). *Fältanteckningar, provgropar med provtagning i Kvarteren Yxan 3 och Yxan 4, Sävsjö, 240529*.
  Utredningen genomfördes på uppdrag av Njudung Energi Vetlanda AB. Provtagning avser fastigheterna YXAN 3 och 4.

- Grontmij AB (2010). *Miljöteknisk markundersökning av nedlagd bensinstation*.
  Utredning genomfördes på uppdrag av SPIMFAB, och avser fastigheten SPIKEN 3.

- VOS Vatten och Samhällsteknik AB (2019). *Platsspecifika riktvärden och riskbedömning. Elverket Ljuset 8, Sävsjö*. PM togs fram på uppdrag av Njudung Energi. Undersökning avser fastigheten LJUSET 8.

- VOS Vatten och Samhällsteknik AB (2019). *Översiktlig miljöteknisk markundersökning kvarteret Ljuset, Sävsjö*.
  Utredning av fastigheten LJUSET 8 och efterföljande rapport gjordes på uppdrag av Njudung Energi.

- VOS Vatten och Samhällsteknik AB (2020). *Kompletterande miljöteknisk markundersökning. Del av kv. Köpmannen, Sävsjö*. Granskningshandling av rapport,

togs fram på beställning av Sävsjö kommun.
Undersökningen avser fastigheterna KÖPMANNEN 3 och 4, SÄVSJÖ 12:6.

- VOS Vatten och Samhällsteknik AB (2022). *Åtgärdsplan efterbehandling Sockerklaras, Sävsjö*.
  Saneringsplanen omfattar fastigheterna KÖPMANNEN 3–4, SÄVSJÖ 12:6 och del av SÄVSJÖ 12:2. Miljötekniska markundersökningar genomfördes av Vatten och Samhällsteknik på uppdrag av Sävsjö kommun.

- VOS Vatten och Samhällsteknik AB (2025). *PM Miljökontroll pågående fytosanering. Del av kv. Köpmannen, Sävsjö.*
  Rapporten beställdes av Sävsjö Kommun för uppföljning av efterbehandlingsåtgärder på fastigheterna KÖPMANNEN 4 och SÄVSJÖ 12:6.

- VOS Vatten och Samhällsteknik AB (2026). *Översiktlig miljöteknisk undersökning, del av Sävsjö 12:2, Köpmangatan och Socker-Klaras gränd.*
  Utredningen togs fram på uppdrag av Sävsjö kommun. Underlaget ska ge en ungefärlig bild av föroreningssituationen på fastigheten KÖPMANNEN 6.

- ÅF-Infrastructure AB (2017). *Miljökontroll av efterbehandling av förorenad mark i samband med byggnation av bostadshus – Kopparslagaren, Sävsjö kommun, version 2.*
  I rapporten redovisas resultatet av genomförd efterbehandling av förorenad mark på fastigheten KOPPARSLAGAREN 7. Efterbehandling och påföljande miljökontroll gjordes på uppdrag av Sävsjö kommun.

Upplysningar

Jönköpings länsstyrelse samordnar arbetet med redovisade EBH-objekt. Kontakta mifo.jonkoping@lansstyrelsen.se vid efterfrågan av MIFO-blanketter. För vägledning i frågor om stöd, ansvarsfördelning och avhjälpande åtgärder, se länsstyrelsens hemsida https://www.lansstyrelsen.se/jonkoping/miljo-och-vatten/fororenade-omraden.html [2025-09-09].

Skriv till sambygg@savsjo.se för vidare information om detaljplanen för Sävsjö västra centrum och kommunens planer att vidareutveckla beträffade stadsdelar.